

IMF begraaft financiële transactie taks (25.3.10)

IMF directeur-generaal Dominique Strauss-Kahn was er nooit een echte voorstander van. Reeds als Frans "socialistisch" minister had hij een wetsvoorstel bevochten dat deze belasting wilde invoeren in het raam van de financiewet van 1999. Het Internationaal Muntfonds dat de haalbaarheid van een wereldbelasting op financiële transacties (FTT) bestudeert is hiervan steeds minder een voorstander en verkiest een directe belasting op de financiële ondernemingen en banken zelf. Aldus een persbericht van ATTAC Vlaanderen.

In april moet de instelling aan de groep van de rijke landen en opkomende economieën van de G 20 een verslag overhandigen met haar aanbevelingen omtrent een belasting die volgens haar bewoordingen moet toelaten "het overheidsgeld te recupereren dat werd gebruikt om de banken en andere financiële instellingen gedurende de crisis te ondersteunen".

Het initiatief dat de G 20 op zijn top van september in Pittsburgh (Verenigde Staten) nam had de voorstanders van de Tobintaks sterk verheugd.

Genaamd naar James Tobin, Nobelprijswinnaar voor economie in 1981, die deze belasting had voorgesteld begin jaren zeventig, moest die volgens de opvattingen van haar bedenker de speculatie op de wisselmarkten inperken. De taks werd nieuw leven ingeblazen door andersglobalistische bewegingen zoals Attac en in België vooral gepromoot door het Financieel Actie Netwerk (FAN), waarin naast Attac ook 11.11.11. en de twee grote vakbonden een speerpuntenrol vervullen. De taks zou ten dele de negatieve kanten van de dominantie van het financiële kapitalisme moeten compenseren door een fiscale mondiale herverdeling te bekomen van rijk naar arm.

De directeur-generaal van het IMF, Dominique Strauss-Kahn, is er nooit een warme voorstander van geweest. Als Frans minister had hij een voorstel van volksvertegenwoordigers bevochten dat die belasting in Frankrijk wilde invoeren in het raam van de financiewet van 1999.

Slechts één week na afloop van de Top van Pittsburgh, in oktober 2009, wimpelde hij de idee van een Tobintaks af als "simplistisch" en "zeer moeilijk uitvoerbaar". Hij zegde meer gewonnen te zijn voor "een soort verzekerings- of financieringsfonds voor de lage loonlanden gespijsd door inkomsten komende uit de financiële sector".

In november 2009, in Sint Andrews (Schotland), verraste premier Brown vriend en vijand met een opgemerkte speech ter verdediging van een Tobintaks, en Strauss-Kahn preciseerde "een systeem te willen dat de operatoren ertoe zou aanzetten minder risico's te nemen hetgeen hen minder zou kosten". De belasting zou moeten wegen op de financiële instellingen die het meest blootgesteld staan aan de schommelingen van de markten.

De eerste adjunct van de heer Strauss-Kahn, de Amerikaan John Lipsky, verklaarde ook nog in november dat het verslag het "over de diverse andere mogelijkheden" zou hebben dus ook over de Tobintaks.

Vorige week verklaarde de nummer één van het IMF voor het Europese Parlement te Brussel, waar nogal wat voorstanders van een Tobintaks zetelen, dat "een Financiële Transactie Taks onwerkbaar zou zijn maar dat een soort taks moeilijk te vermijden was omdat de G20 gevraagd heeft om de kosten van de bankencrisis zoveel mogelijk te recupereren».

Intussen weten we dat ook voor de EU een Tobintaks geen prioriteit heeft en dat het debat over de invoering van een soort FTT vooral gelieerd is aan de gevolgen van de financiële crisis en niet om bij te dragen tot een rechtvaardiger verdeling van de publieke mondiale goederen.

Het is weinig waarschijnlijk dat het komende verslag in april de heer Strauss-Kahn zal tegenspreken.

De verdedigers van de Tobintaks, vooral niet gouvernementele organisaties en vakbonden, betreuren dit, want vandaag is mondiaal een Tobintaks meer binnen handbereik dan ooit.

Alhoewel Angela Merkel tot nu toe een voorstander is geweest van een Financiële Transactie Taks en Tobintaks is ze toch overgegaan tot het instellen van een "bankentaks" die in Duitsland 1 miljard

euro in het laatje moet brengen om toekomstige crisissen te lijf te gaan.

Deze vorm van “bankentaks” zal het IMF en Dominique Strauss-Kahn meer dan welkom zijn en is waarschijnlijk na de negatieve posities van de VS en Canada “de nagel in de doodkist van een mondiale Tobintaks”.

Volgens Attac zal het IMF onder leiding van de socialist Strauss-Kahn aan de G 20 een steriele maatregel voorstellen: de banken doen bijdragen tot een verzekeringsfonds tegen toekomstige falingen, een problematisch project. Zulk een bankentaks zal geen nieuwe crashes voorkomen, noch de broodnodige inkomsten genereren om eindelijk mondiaal te financieren wat sociaal en ecologisch dringend nodig is.

We wachten nog even op het rapport van de expertengroep onder auspiciën van de “Leading Group on Innovative Financing for Development”. Deze “leading group” heeft geen enkele officiële functie maar kan wel een sterke ideologische invloed uitoefenen op het lopende debat. Deze pilootgroep die nauw samenwerkt met de NGO’s en sociale bewegingen wordt zwaar gesteund door Frankrijk, Groot-Brittannië, Brazilië, Chili en een vijftiental andere landen waaronder sinds oktober 2009 ook België een belangrijke rol wil spelen. Yves Leterme, toen nog Minister van Buitenlandse Zaken, heeft toen België op de voorgrond gehesen en Lieven Denys (schrijver van het Belgische wetsvoorstel voor de invoering van een Tobintaks, type Spahn) in de expertengroep geplaatst. Met het komende Belgische voorzitterschap van de Europese Unie en positieve uitspraken van Leterme (“de Tobintaks staat in de sterren geschreven”) en Charles Michel zou België nog een duwtje kunnen geven in het Europese debat.

Maar we mogen natuurlijk intussen “de grootmeester van de dubbele tong” en dus van de eeuwige status-quo, minister van Financiën Didier Reynders niet vergeten die nooit heeft staan springen voor de invoering van een Tobintaks. België speelt oog geen enkele rol in de G20.

Met een steeds meer stilzwijgende Brown en alleen nog Sarkozy die pal op de bres staat voor een Tobintaks (maar zijn wonden zal likken na een zware electorale nederlaag in de Franse regionale verkiezingen) wordt het alle hens aan dek om het tij te keren.

Attac roept dan ook alle sociale bewegingen op om de eis voor de invoering van een mondiale Tobintaks te ondersteunen en alle mogelijke middelen aan te wenden om de druk op de G20 te verhogen.

De Britse sociale bewegingen voor de Tobintaks hebben intussen een promotiefilmpje voor het invoeren van de “Robin Hood Tax” gemaakt dat kan bekeken worden op You Tube via <http://www.youtube.com/watch?v=qYtNwmXKIvM> en het internationale netwerk Time For Change on Finances (waar ook Attac deel van uitmaakt) is begonnen aan een cyberactie om zoveel mogelijk handtekeningen te verzamelen tegen de volgende G20 in juni in Toronto. Je kan deze handtekeningenactie ondersteunen op www.makefinancework.org

De Nederlandstalige versie van de brief naar de leden van de G20:

Voor de mensen en de planeet: een taks op de financiële transacties nu!

Geacht lid van de G20,

De historische crisis van vandaag is veroorzaakt door de financiële sector van de economie. Door de exponentiële groei van het financiewezen met zijn fixatie op korte termijn speculatieve winst, ontstond er een ‘casino economie’. Doordat de recentste financiële zeepbel uiteen is gespat hebben miljoenen mannen en vrouwen hun baan verloren. Over de hele wereld werden talloze mensen nog dieper in de armoede gedrukt. Honderden miljoenen mensen lijden vandaag honger.

U had er honderden miljarden dollars voor over om de banken en het financiële systeem te redden. Ondertussen kreeg de maatschappelijke en klimatologische noodtoestand niet de hoogdringende politieke aandacht die ze nochtans heel erg nodig had, noch de nodige financiële steun om er iets aan te doen.

Tientallen jaren lang hebben financiële ondernemingen geprofiteerd van de afwezigheid van enige ernstige regulering. In grote mate zijn zij verantwoordelijk voor de crisis. Ik ben dan ook van mening dat het de hoogste tijd is dat ze hun rechtmatige aandeel betalen in het herstel van onze economie. Een Taks op de Financiële Transacties zou het doeltreffendste instrument zijn om dat te

realiseren.

Zo'n taks zou:

- De fondsen verstrekken die nodig zijn om zowel de sociale kosten van de crisis te betalen als de wereldwijde armoede en klimaatverandering aan te pakken.
- Bijdragen aan een grotere stabiliteit van het financieel systeem omdat ze de speculatie en de overvloedige liquiditeiten zou verminderen.

Business as usual kan niet meer.

Ik vraag u dringend om op uw eerstvolgende samenkomst in Toronto (Canada, 26-27 juni 2010) te beslissen om de Taks op de Financiële Transacties in te voeren. Woorden alleen volstaan niet. Stel nu ook eens daden.

.